د اروابناد ډاکتر کبیر ستوري د لومړي تلین په یاد

شي پورته به ټپې د یکه زار په سردرو کې
سندرې بــه د یار نوي سازونو له راځي

یــه قربان

شعرې ټولګه

محمداجان یار

Ketabton.com

خپرونکی: د پښتونخوا د پوهنې ډېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

ځانګړنې:

د کتاب نوم : *یه قربان*

شاعر :: محمدا جان یار

چاپ زیار :: بصیر بېدار ستوری

خپرندوی :: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

چاپ نېټه :: اپریل 2007م /1386ل ـ حمل

چاپ شمېر :: 1000 ټوکه

کمپوزر :: ذبیح شفق

چاپ او کمپیوټرځای

د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه ـ پېښور

Tel:2564513/ Email:danish2k2000@yahoo.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یه قربان

شعري ټولګه

شاعر:
محمدا جان یار

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مــه وکتــای پــــر پېچ زلفــې د تــــرکـــــو
چې په هر تار مې و زړه ته جنجال پرېووت

"حمید بابا "

هنـر پخپلـه پېچلتیـا ده، کـه د مانـا پېچلتـا وي او کـه د وسـیلو (ژبـه، رنـګ، تـار، شـونډو، غـاړې، پـردې) حمیـد بابـا د پاسـني بیت پـه لـومړۍ مـصرع کـې ژبـه اړولـې ده. (کاشـکې) د ترکو پر پېچ زلفې مې کتلې مه وای، ځکه چې...
دلتــه مــا لــومړۍ مــصرع د شـعري وزن (تــول) ځنــې ژبنــي وزن (تــول) تــه واړولــه او هاغــه آهنګ او موسیقي، چې په شعري وزن کې یې لاره، اوس یې نه لري. یوه بله بېلګه:

سبا به بیا کډې بارېږي
د دشت ګلان به ستا لمنې بویوینه

ابهـام او ایبهـام دواړه خـوږې خوېنـدې دي، چـې د شـعر پـه بـام اشـارې کـوي. پـه دې لنډۍ کـې د کوچیـانۍ پېغلـې انځـور دی. پـه ښـکاره خـو پکـې کوچیـان او کوچیـانۍ نـشته، ولـې د کډو بارېدل د کوچیاني ژوند نږدې (قرینه) ننبه ده.
دغــه راز د ګلانــو غــاړې ددې لپــاره هــسکې دي، چــې ســتا لــه لمنــې یــې خونــد او رنــګ اخیــستی دی. اوس چـــې ســـړی هـــر څـــومره دا مانـــا پراخـــوي (تفـــسیروي) او راســـپړي (تعبیـروي) ځـای پکـې شـته. ښـکلی خیـال پـه لنډ شعر کـې راغلـی دی، نـو ځکـه شـاعر کـولی شي د اوسني وخت بوخت او ستړي انسان تـه داسې لنډ او د خند شعرونه ولیکي، چې پـه لږه شېبه کې د چا ذهن دمه کړي یا وپاروي.

چې وهي د فکر ژامې باندې شخوند
زیـــاتوي هـــومره خبره مزه خوند

پېچلتیـــا او لنـــډوالی خـــور او ورور دي، چـــې د حـــساس ذهـــن خاونـــدان پـــسې ګرځـــي. نـــه وایـم چـې سـاده "پېچلـی" (سـهل المتنیـع) ګونـدې هنـري ارزښت کـم وي. توبـه توبـه داسـې نـه ده، ښـکاره داسـې ښـکاري چـې دا شـعر خـو هرڅـوک جـوړولی شـي، خـو زه وایـم چـې دا شـعر ډېـر کـم شـاعران جـوړولای شـي، ځکـه پـه سـهل المتنیـع شـعر کـې بـه د کـلام پرېـووت سـاده وي، خو مانا به یې زوروره وي.
د حمزه بابا دا شعر خو سړي ته د ملنګۍ کچکول وربغاړه کوي:

څومره په ما ګران دي د اشنا لیدل
لاړمـــه بیـــا راغلمه اوس بیا ځمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیا راتګ ورسره شته، د وخت پرله پسې والی یې دومره په اسانه او خوږه ژبه اچولی، چې بل څوک یې نه شي دا ډول اچولی او یا به یې په بل ډول اچوي.

"یار" زه دېرش کاله پخوا راهیسې پېژنم. ډېر مهربانه او خوږ دوست دی، همېشه یې خوله له خندا ډکه وي. هاغه وخت موږ دواړو د ښوونځي ترانې د ښه راغلاست نظمونه او انتقادي نظمونه لیکل. کونړ کې دغه وخت رازقي نړۍ وال له موږ ټولو مخکې و، ځینې نور کسان هم و، خو اوس مې نومونه هېر دي.

"یار" د غمونو او دردونو شاعر دی. ده په پرانېستو سترګو د خپل هېواد ستره غمیزه لیدلې. هغه په هرڅه چې یې وس رسېدلی په ظالم ګوزار کړی دی. ډرامې، لنډې کیسې، ترانې، رومانونه او شعرونه یې لیکلي دي.

"یار" ډېر ځلې د پوهې خبره کړې ده او د زړه خبره یې هماغسې ناوې پرې ایښې ده، خو شعر یو احساسي شی دی، ځکه نو شاعر له دې احساسه مه لرې باسئ. هغه ته مه وایئ، چې مه ژاړه، هغه ته مه وایئ چې مه خانده. هغه ته مه وایئ، چې ستاسو په خبر شي، که داسې وشي نو ګناهونه به پټ پاتې شي. ځناورتوب به لا زړور شي او ناخوالې به خپلې منګلې سرې کړي.

بل دا چې هغه ستاسو په خبر اروا نه لري، هر څومره چې دا احساس شي، چې اروا ته ننوتی وي، هغومره ستاسو د اروا او غږ اوربدلی شي. آد لوی استاد الفت خبره ده وایي: "شاعر ځکه په تاسو ګران دی، چې ستاسو د زړه خبره کوي". شاعر د انسان د ټولنیز ژوند سره یوځای پیدا شوی، د شاعر خبره موږ ته لکه یوه پاکه او خوندوره خبره ده.

شاعر په مشرانو او کشرانو یو شان ګران دی، یوازې په هاغو کسانو نه وي ګران، چې خیرن ایمانونه لري.

په کلیمه خو ناپاکان خپل ایمانونه مېنځي
ماته په وخت د ځنکدن یوه تېپه ووایه.

علي ګل پېوند

هامبورګ، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساندې

سپین ږیري بابا په خپل سر باندې لونګۍ سمه کړه، بیا یې غاړه تازه کړه، هر چا د هغه مخ ته کتل، چې بابا به څه خبره کوي؟ بابا یو نظر د ناصر باغ کېمپ خړو کېږدیو ته وکتل، بیا یې یو سوړ اسویلی وکړو:

ـ ارمان ارمان دی خپله وطنه !

د سپین ږیري بابا د زړه د تل نه راوتې اسویلي د هر چا په ذهن سوالونه راپورته کړل، خو بابا د زړه خبره په زړه کې پاتې نه کړه:

ـ موږ به خامخا ځو اخر تر کومې به د "پردو "لاس ته ناست یو ؟

زه یو خوا ته ولاړ وم، دغه هرڅه مې لیدل، ماته د سپین ږیري په خبرو کې ډېر لوی اعتماد واضحه ښکارېدو. خبرې وشوې او هر څوک د خپل خپل سوچ سره په خپله مخه لاړل، خو زه بیخي اېاله پاتې شوم. د سوچونو یو داسې خړ سېلاب په خپله غېږ کې واخیستم، چې "ورکې د نظر د حدونو بیخي پته نه لګي "

هو ، وطن، وطن وي، خپله خاوره خپله مور وي، د لوی افغانستان هاغه بې شمېره ګلالي ماشومانو ته مې خیال شو ، چا چې تراوسه صرف د خپل وطن کیسې اورېدلي دي. چا چې تراوسه صرف د خپل کور کلي تصور کړی، خو لا په خپلو سترګو یې د خپل بابا وطن نه دی لیدلی او بیا د فکرونو په نیلي سور د پښتونخوا د حدونو نه ډېر لرې لاړم ان تر اروپا ورسېدم. دلته مې ډېر افغانان په نظر راغلل، د هغوی په مخونو که هرڅو د لږ څه اطمینان نښې لیدل شوي، خو ما په دغه اطمېنان کې د تالا واله افغانستان عکسونه واضحه لیدلی.

زه د اروپا په ښاېستونو کې ورک ورک ګرځېدم، چې د کبیر ستوري نوم مې تر غوږه شو ، زه پښه نیولی شوم، په دې خیال چې دا واورم، چې زما د دغه محترم مشر تذکره څوک کوي، چې سترګې مې واړولې نو هلته د کونړونو د خاورې یو بل حساس وطنپال او پښتوپال پښتون ولاړ و. ما په لومړي نظر کې هغه وپېژندو ، ځکه چې ما دغه قام پرست ملګری د خپلو لیکونو په هنداره کې د وړاندې نه لیدلی و. دا محمدا جان یار و. یو شاعر، یو ناول نګار، یو افسانه نګار او د دې هرڅه نه سېوا په خپل قام او خاوره کې محمدا جان یار !

"یار "ماته وکتل، د ملګرو ټولګي نه راووتو ، جوخته غاړه یې راکړه، بیا یې زما په اوږه لاس کېښودو ، زه ورسره په درنو درنو قدمونو روان شوم. ماته یې غلي غوندې وویل:

ـ ملګریه ! زه نه پوهېږم، چې څنګه به یو ځل بیا په خپله خاوره سپرلی وینم؟ کله به د هاغه رنګونو او ښاېستونو سیلونه وکړم؟ کله به د خپل کونړ په سپرلو کې د ځوانۍ خاپونو لټون وکړم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما د هغه مخ ته وکتل، نو راته پرې د فکرونو او سوچونو توري لړۍ واضحه ښکاره شوه:

ـ نو دلته خو هرڅه شته او په افغانستان کې دداسې ژوند تصور نه شوی دی او نه کېدی شي؟

محمداجان یار یوه اوږده ساه راښکه او ویې ویل:

ـ روره ! وطن، وطن وي او مور په دې هم پوهېږو چې دا هرڅه راسره چا وکړه او بیا یې وویل:

وطن یې زموږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل بـه بیا کله دې سرونو ته راځي

ما د محمداجان یار دغه شعر د زړه په غوږوونو واورېدو او د احساساتو په ژبه یې پوه شوم، ورته مې ویل:

ـ یاره ! ستا شعر خو زه داسې وبوږنولم. هغه بیا یو سوړ اسویلی وکړ او ویې ویل:

ـ وروره ! دا شعرونه نه دي، دا څړیکې دي، چې د زړه د تل نه مې راځي. بیا یې وویل:

"یار " ته خو راواخله د وطن کیسه
لګي په ده ښه د کابل جان کیسه

ما به څه ویل، چې محمداجان یار بیا وویل:

خدای زده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کـارغـان د بـل وطن راغلي

❋ ❋ ❋

د نیمو شپو تپې دې ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

محمداجان یار شعرونه ویل او زما د زړه زخمونه تازه کېدل، ځکه چې زه د پښتون قام په دغه بدبختۍ زهیرېدم. ما ته هاغه ټول تاریخي حقیقتونه مخ ته کېدل د کومو په ذریعه چې په شعوري توګه د پښتون قام د وجود د تالا والا کولو هڅې لا هم روانې دي. ما دا سوچونه کول، چې خدایه نن به څومره حساس شاعران لکه د محمداجان یار د وطن ساندې وایي؟ څومره بې کوره پښتانه به د خپلې خاورې په ارمان وي؟ خو دا د حالاتو جبر دی او د محترم رحمت شاه سایل خبره چې "جبر نازولی وي" نو مور د وخت څپېړو ته مخونه نیولي دي، تر کومې به مو وهي او چرته به مو رسوي؟ موږه یې تعین نشو کولی. ما به لا نور سوچونه کول، چې محمداجان یار راته وویل:

ـ ولې ملګریه ! ته خو لکه چې خپه شوې؟ بیا په خندا شو ویل پرېږده سوچونه په دې به عمل کوو ، چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د جانان غمه په خندا دې تېرومه"

زه خو ګوره په دې هم پوهېږم، چې:

صفـــا صفـا خبره راته وکړه ته

هله به جانانه سپینه خوله درکړم

مـا ورتـه وویـل، چې "یـاره" مـنم چې سـتا پـه شـاعرۍ کـې رومانیت هـم شـته، تغـزل هـم شـته، روانـي او موسـیقیت هـم شـته، خـو پـه مجمـوعي طـور دا د وطـن سـاندې دي. دا د وطـن نـه د لـرې والي احساس دی، زه ستا ددې شعر نه هم خبر یم، چې:

دې خوار نصیب رابېل کړم د وطن د تاترو نه

پیدا ومـه خـزان کـې پـه خزان ورژېدم

"یـار" چې زمـا نـه خپـل دا شـعر واورېـدو، نـو پـه سـترګو کـې یـې اوښـکې راغلـې، دومـره قـدر یې وویل، چې هو لایقه ته ما پېژنې! زما د ژوند دغه یو ارمان دی، چې:

دا زړې حجرې به کله شي ابادې

پکې غږ د یه قربان او بیا غزل شي

مـا د "یـار" پـه اوږه لاس کېښود، ورتـه مـې وویـل: غـم مـه کـوه وروره! پـه تـوره شـپه پـسې سبا راځـي او دغـه وخـت یـو افغـان ماشـوم پـه چغـه وویـل، چـې: "واخلـئ تـاوده وړي، واخلـئ تـاوده وړي" ددې چغـې سـره زمـا د فکرونـو لـړۍ وشـلېدله، چـې خیـال مـې وکـړو نـو زه د ناصـر بـاغ د کېمـپ مـخ تـه ولاړ وم او وړو وړو افغانـانو پـه بوجـو کـې د لارو نـه کاغذونـه راغونـډول. مـا یـو سـوړ اسـوېلی وکـړ، پـه درنـو قـدمونو د هاغـه ځـای نـه روان شـوم. د ځـان سـره مـې دومـره قـدرې وویل:

د ظالمانو دې کور وران شي

چې یې تالا کړل زموږ ښکلي ګودرونه

لایق زاده لایق

ډایرېکټر

ریډیو پاکستان ـ کوهاټ

27 مارچ 2007

(c) ketabton.com: The Digital Library

✵

هاغې پورې تاترې نه
پورته غږ د يه قربان شو

بيا د کوم لاروي زړه کې
ښکته پورته خپل جانان شو

زه هم واخيستم يادونو
يوې ټپې ته مې ځان جوړ کړو

چې ناڅاپه راکټ راغى
ډز شو کلى زموږ وران شو

2005/3/16

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه بلبل مې ژاړي چې ګلزار وسوځېده
پردي اور کې زمونږ کلی او ښار وسوځېده

بیا بلې بلا کډه زمونږ وران کلي ته راوړه
ستي لوړ مازدیګر شولو سهار وسوځېده

د کلیو شنو ګودرو باندې بل غم راپرېوتی
د لویې لارې په سرها غټ چینار وسوځېده

کوڅې له برېتورو نه هر کلي کې خالي شوې
منګې شول درې ورې چې سېتار وسوځېده

په چم کې به مې بیا د یه قربان غږ نشي پورته
ټپې شولې سرسامې یکه زار وسوځېده

راټول شول اسویلي د لیلی دښته کې لمبه شول
د هر پښتون یتیم ورپکې پلار وسوځېده

په سوي کڅ مې لا پسې سکروټې راورېږي
له دې غمه زخمي زړګی د یار وسوځېده.

2003/3/13

کولن، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د وینو څاڅکي راورېږي د ګلونو چم کې
د انځورونو تماشې دي د رنګونو چم کې

ازغو نیولي په منګول کې د وږمو وزرونه
لوخړې خپېږي د باروتو د عطرونو چم کې

د مینې خیال خو د هنداري په پنجره کې بند دی
دا سترۍ وړی کله خوب وړي ښا پستونو چم کې

کوچۍ خندا به بیا هېلبند دښتو کې پورته نشي
خوښي به رانشي هېڅکله د زخمونو چم کې

سندرې ګرانې شوې بلبلو ته د عشق په ژبه
مړې ولولې شولې د خوارو ارمانونو چم کې

وږمې خورې کړه ننګرهاره د ګلونو ښاره
چې په خندا شي نارنج ګل د وربلونو چم کې

وځي یاغي خیالونه خامخا یاغي مغزونه
زلمي به پورته کړي ګردونه اتڼونو چم کې

د یار په وچو شونډو هله به خندا خوره شي
چې ژړا بس کاندي سندرې د سازونو چم کې

2001/6/18

کولن، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په مینه مې رقیب له لاسه اور ولګېده
د ښکلو چم کې غلی شور ولګېده

غماز راته په مینه باندې اور کړلو راپورې
په سپینو پرښتو باندې څه تور ولګېده

باران غوندې نظر یې اورېده زما په لورې
افسوس چې په جانان مې اثر نور ولګېده

دا ستا نازو مکېز مې په لېمو کې دی ساتلی
قاتل د مینې راغی زړه مې خور ولګېده

سور لاس د غمازو نیوه مرۍ زما د مینې
د هر چا ګوزار سم زما په کور ولګېده

اشنا د خولې خبرې مې په زړه باندې پټۍ دي
د یار غزل په زړه زما ټکور ولګېده

2003/8/2 جرمني، کولن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شم ماشوم کله سکروټو او سپرغو سره لوبېږم
سین په غاړه سپینو شګو، کوټنو سره لوبېږم

د هاړ سرو غرمو ته رغړم د سین سپینو شګو غبرګې
هاغه چم ګاونډ ماشومو جینکو سره لوبېږم

د سپېره ډاک خړو خاورو د اغزو منځ کې مې شپه شي
دې خزان وهلي بڼ کې سرو غوټو سره لوبېږم

د مابنام توره تیارو نه کړمه څېري لمن ډکه
د خپل وران کلي کوڅو کې له کوټو سره لوبېږم

خیال کې اورې راورې هغه ماشومتوب او زلمیتوب مې
لاړ شم هاغې وخت شپېو ته اند پښنو سره لوبېږم

اوسنی پړاو د ژوند خو بیخي هسې ګچې ګول کړم
تش باد بېږي اسویلي مې له سلګو سره لوبېږم

دا تراخه حالات چې یاره کله ستا عقل یاغي کړي
لاره ورکه شي له مانه لېونو سره لوبېږم

2005/12/9
جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوله

کچکول د خیر مې دی په غاړه د بل چا وطن کې
الهي نوره سوله راولې زما وطن کې

څومره اوږده شوله په مونږ دا غمیزه نوره
بچې راوړي د نفاق توري بلا وطن کې

د غم غدۍ رالګېدلې ده په مونږ باندې
وشول بې رحمه تالانونه زما او ستا وطن کې

نور دا غریب ملک له جګړې نه په امان کړې ربه
یار شو بې واکه خپلې ابۍ او د دادا وطن کې

1993/6/18
کولن، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

قاتلان په غاره ډکې ګردنۍ وړي
دا ښکاريان زما د غرونو غرڅنۍ وړي

څه تالان مې په ملې شتمنۍ وشو
دې ريښې ريښې ګريوان نه مې تڼۍ وړي

هديرو نه مې هډوکي ځي پنجاب ته
د کونړ د غرو ښترې خو دوبۍ وړي

لېوني لېوان راغلي زموږ غرو ته
په غاښونو کې ددې وطن هوسۍ وړي

لړ راکوز شه د رباب کوزو پردو ته
دښمنان دې ادم خانه درخانۍ وړي

د بل چا په ښاپست تېر نه وځې ياره
مَين زړونه ستا د خپل چم لېونۍ وړي

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کوم ګرېوان به ترلمنې پورې دوه شي
چې د چا په سترګو پورې تورکجل شي

لېوني به خپل ګرېوان تنې، تنې کړي
چې وربل يې پاس په وربځو ول په ول شي

ټول بدرنګه دي مخ خپل کلي ته ستون کړي
چې ښاېست زمونږ د کلي يو په سل شي

دا زړې حجرې به کله شي ودانې
پکې غږ د يه قربان او بيا غزل شي

د دې خپلې خاورې مينه راسره ده
په قسمت که د وطن ناوې مې مل شي

چې د يار په کور چا اور دى لګولى
د هغه په کور دې هغسې اور بل شي

2001/4/12

جرمني، بون

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شونډې اغزو بیا په ګلونو ایښي
مالګې غماز په پرهرونو ایښي

قاتل د ګلو اوروي اورونه
د غضب نښې یې په زړونو ایښي

افسوس له ډېرې بې وسۍ له لاسه
سرونه موږ په زنګونو ایښي

بیا به له کومه شي هغه ننګیالي
چې سپینې تورې یې په سرونو ایښي

ساتي به هغه خپل وطن له غېرو
چې هتکړۍ یې په لاسونو ایښي

مور دې پې بوره شي پښتون خو نه دی
له زوړ دښمن سره یې لوزونه ایښي

د تورو زېرمو د نیولو په نیت
زورور هرځای کې دامونه ایښي

بې اسوېلو نور څه کوی شې یاره؟
دښمن دې بیا په کور ګامونه ایښي

2003/5/22

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دا ځل درانه ګامونه اخلم په کرار ځمه
څو پښتانه ګامونه اخلم څو هوښيار ځمه

دلته دا ټولې لارې ګوره هديرې ته تللي
ځانته به نوې لاره ګورم پخپل وار ځمه

په زړو لارو زياتي نه ځم ستنوم ګامونه
د مينې لاره باندې هر کله سرشار ځمه

ډېرو له ځان سره په بدلو لارو بوتلمه زه
چې اسوېلو وي پاکه کړې په دا لار ځمه

په منصوري لاره يار درومي د جانان کلي ته
که رقيب لارې ټولې بندې کړي په دار ځمه

2004/5/16

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د مخ ښاپست دې د زلفانو په تورتم واخیست
دې توري شپې رانه دا سپین سحریو دم واخیست

په تروږمۍ کې را ایسار یمه رڼا ده چېرې؟
پخپل نصیب کې مې ټول عمر د چا غم واخیست

په خلیته لارو چې درومي خود به لوېږي هغه
کسم که بیا مې په بدل لاره قدم واخیست

هره ادا به دې د زړه تاخچه کې ساتم اشنا
که دې په مینه کې قدم راسره سم واخیست

خپلو ورونیو دم په پردو په غشو وویشتمه
د نفاق اور د یار په کلي کې هر چم واخیست

2005/1/6، کولن، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوعا

ربه توبه مې ده چې هسې ګنهګار نه شمه
زمونږ امام پسې کافرو اقتداء کړې ده

په سجده پراته شېخان اوس هغه وعظ نکړي
بیا یې سیاسي بازار کې چا سره سودا کړې ده

خوشې ټول عمر دې بدل واعظ ته ولې ناست وم؟
خلکه اسلام په نوم ده څومره ناروا کړې ده

هر څوک به لولي اوس زمونږه د نادودو کیسې
د تباهۍ وسه په مونږ باندې هر چا کړې ده

یمه پوه شوی چې هر څه مې پردي کېږي رانه
خپلې پښتو باندې مې دا ځل بسم الله کړې ده

ټینګ پښتانه ګامونه اخلم یاره ورو ورو به ځم
راته په خوب کې خوشال خان بابا دوعا کړې ده

2005/2/28 جرمني، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

اوښکې ګرېوانه کې لارې ځي
خولې نه مې اوږدې اوږدې کوکارې ځي

اور دی لګېدلی په نصيب زما
ځکه مې له سترګو اوښکې دارې ځي

لولپه شو هسې دا ګوګل زما
کوکې مې له خولې نه له ناچارې ځي

هرڅه نه حالاتو سم بې غمه کړم
چيغې مې هرخوا ته خوارې خوارې ځي

ګرځي غمازان د يار په کلي کې !
سوي اسويلي مې په څو وارې ځي

2003/12/20، کلن، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلا

دا ستونی مې راډک شولو ژړا راغلې ده
کاله ته مې د بل وطن بلا راغلې ده

خپه نشئ جانانه زما ډېره بې وسي ده
دا لویه بدبختي مور ته پخوا راغلې ده

په ډېرو د کپسې غوندې ناسته دا بلا ده
په هېڅ دا سې نه ده چې په ما راغلې ده

زما زنګینې توري نه لا اوس هم په لړزه ده
خو دا ځلې په زور ددې دنیا راغلې ده

ددې بلا قوت او یاره ستا خالي لاسونه
خو ستا د کور بېتي ورسره صلا راغلې ده

کولن 2004/12/31

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

وچې نه کړې اوښکې دې په مخ باندې
وچ پټري د وچو شونډو اوبه غواړي

بيا ولاړ ملنګ دی دروازې ته دې
ستر‌ګو نه دې مات کچکول کې څه غواړي
2006/1/28

✲ ✲ ✲

څلوريزه

دلته خو هر چا خپله طالع ښه ازمايلې ده
پام کړه زوروره ! ستا هم شپې ورپکې ګرانې دي

دې کنډو کپر کې له ډېرو نه ساه وتې ده
دلته اراده د يرغلګرو پښېمانې دي
2004/6/5
جرمني، بون

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکرې

راځئ چې وکړو سندرې زړو کې
پیدا کړو ښې ښې شان خبرې زړو کې

ځان به راونغاړو د ترخو نه زیاتي
نه ساتو بس دی زوروري زړو کې

د اتفاق او د وروری په تمه
کینه نور نه ساتو هېچرې زړو کې

د نوي ژوند ساز ته به غوږ ونیسو
چې شي ترخو په ځای شکرې زړو کې

یو ځای به وخاندو په ګډه سره
چې ارزوګانې مو شي غوره زړو کې

ځئ چې ګیلو او له ناندرو نه وځو
هیلې پیدا کړو معتبرې زړو کې

وکړو خبرې د منطق په ژبه
ورک کړو دا ډار و وېره او لرې زړو کې

یاره یو بل ته سره غاړې وځو
خبرې یو شي لرې او برې زړو کې

جرمني، کولن کوروایلر 2001/9/7

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړه مې نرى د پيپل پاڼه کې سلام دروړي
څه نوى شور رالګېدلى دى پيغام دروړي

زموږ له پاسه د رڼو ستورو مرۍ غوڅې شوې
ډېوې شهيدې شوې ورغوې کې ماښام دروړي

شفق له ستوني نيول شوى ترې سرې وينې څاڅي
سرې ماښام څاڅکي د وينو ګام په ګام دروړي

د سپېرې دښتې لاروي په جل وهلى آشنا
د کونړ سيند نه پښتنه درته ډک جام دروړي

دا کوزې لارې تولې بندې دي، پاس لاره څاره
د کور کوتره په وزر کې حال د بام دروړي

په صراط وړي به، هر څوک يار ګنهګارې نغمې
ډېر ګناهونه به د وران جومات امام دروړي

2002/6/4

جرمني، کلن راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وطنه زما تنه زه له تانه پاتې شوم
نصيب دې زما ورک شي له جانانه پاتې شوم

پردي اسمان دلاندې تورو وربځو کې مې ګوره
خبر نه يم له ځانه چې له ځانه پاتې شوم

د وخت د ناکردو نه رانه پاتې کلی کور شو
اشنا سره بې لوزه او بې ايمانه پاتې شوم

ترخو ترخو حالاتو کړه خندا له مانه هېره
ټول عمر مې ژړا ده له خندا نه پاتې شوم

هر چا دې رسولي قافلې خپلې منزل ته
دا زه لېونی يوازې له کاروانه پاتې شوم

کړې مېچنې مو ړبانده واعظ له لاسه وشوې
دده په اوتو بوتو له جهانه پاتې شوم

اوس ماته ياره پاتې د اسرې ځای چېرې نشو
خالي لاسونه سرګردانه پاتې شوم

2004/3/11
جرمني، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور چم کې

اوښکې ګرېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي يو بل سره دښمن شولو
هيلې نورې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په وير شهيدې ارواګانې شوې

شرم، غېرت تللی ککرو نه دی
تور چم کې سوالګرې مې بېبيانې شوې

لاس تر زنې کېناوه حالاتو يار
پاڼې د تاريخ يې تاڼې تاڼې شوې

کولن، راين 2002/1/3

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

راځئ په ګډه د کونړ غرونو ته لاس پورته کړو
چې له ځنګلو یې د نښترو جنازې لاړې

پردو قاتلو مې په غرونو باندې لوګډه کړې
له هر نښتر د زړه نه سرې ترازې لاړې

هېڅوک د مه ویلو نشته هدیره دې وطن
هم مې د وران کلي کنډرو دروازې لاړې

د تور لینګیو او د وخت وږي چړې له لاسه
ټولې دنیا ته مې څه خوشې اوازې لاړې

سترې بیبیانې شوې بې ستره په پردو کوڅو کې
د بې پردۍ زموږ هرځای کې انګازې لاړې

زه به ترمرګه له همدې ناخوالو سرټکوم
یاره دنیا نه ارمانجن او بې مزې لاړې

2005/3/4، جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د رقیبانو په زړو بیا ډېره غوسه پرته ده
په ژوبل زړه کې مې د وران کلي کیسه پرته ده

قاتل د حسن راګډ شوی مینې قتل شولې
د غره هوسۍ مې هم سوری سوری سینه پرته ده

ګرد دی په سپین مخ باندې پروت دی وچې شونډې ښکاري
خدای خبر خیال کې د رته کومه تلوسه پرته ده

مونږه د ژوند په اوږو وړي تل درانه بارونه
زمونږ نصیب کې بس همدغه سلسله پرته ده

د غو حالاتو ته چې ګورم خندنی غوندې شم
راته د ژوند په هر پړاو کې دسیسه پرته ده

سپېرو بادونو یکه زار له غرو هوجرو نه وړي
هغه له ښکلیو ډک مالت او س هدیره پرته ده

غوټۍ د هیلو د ارمان په لمبه، لولپه شوې
وو ایه ته زمانې ستا راسره په څه پرته ده

تقدیر زمونږ له جهنم د سرو لمبو سره دی
تل پښتنه خاوره په جنګ کې تکه سره پرته ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اوروه دې د سکروټو بارانونه په مونږ
د آزادۍ مې د وطن سره وعده پرته ده

چې دې حېرانې ورځ ته وګورم پوکي بادوم
یاره ستا فکر کې همدغه وسوسه پرته ده

2006/2/6
جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ټول عمر رانه هسې په توبو تېر شوي دي
بې کاره لاس ترزنې په فکرو تېر شوي دي

د ژوند په راز خبر نشولو پټې سترګې ګرځو
ډېر وخت مو په ګوندۍ او تربګنو تېر شوي دي

بې علمه به يو ګام پښتو نه چېرې مخکې نشي
دا څومره بلا وخت دې په جنګو تېر شوي دي

ساعت ګړۍ خو نه ده له مودو مودو تېر وتي
هر دم قدم ستا ټول په غولېدو تېر شوي دي

هر چا شپې ورځې تېرې په خوښۍ او خوشحالۍ کړې
ټول عمر د يار تل په اسوېلو تېر شوي دي

2001/4/20

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنور

کوڅې زموږ د ښار د لېونو نه خالي نه دي
دا غرونه د وطن مې د زمرو نه خالي نه دي

شپونکیه ګوتې پام کوه شپېلۍ نه لیرې نکړې
ډاګونه تاترې دې د رمو نه خالي نه دي

تالا والا کڅونو کې به وخاندي ګلونه
ګوګلې خامخا له اسوېلو نه خالي نه دي

شپې د ټتک ګورورپکې هر وخت کې تودې وي
هوجرې د پښتنو له مېلمنو نه خالي نه دي

روانې قافلې پسې خو ځان رسول غواړي
دا کړپې ګرانې لارې له لوېدو نه خالي نه دي

دا چوپې سندرمارې به بیا ځلې په ګډا شي
وستلې میدانونه هم زلمو نه خالي نه دي

ډوله ته به رادانګې څنور ځوانان د کلي
جذبې د پښتنو یاره پښتو نه خالي نه دي

2001/9/24

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شړنګ د سپېتار غېږ د جانان شغ د نښترو غېږ کې
په سردرو کې رالوی شوی یم سندرو غېږ کې

ځي راځي غوږ ته انګازې مې لا هماغه شانته
کله به پورته شي منګو بغا ګودرو غېږ کې

ځُمان به بیا زلمي کونړ د سیند په غاړه تش کړي
شوګیر وهلي به وېدې شي زورورو غېږ کې

په شاړو دښتو او درو کې به ټپې پورته شي
سوله به راشي د هوا سپینو کوترو غېږ کې

شي دړې وړې منګوټې به مېکدو په غاړه
ځوانان به وړي خواړه خوب وي سترګورو غېږ کې

کم به نصیب وي یاره ستا د ټپې وار چې راشي
چې ارمانونه په خندا کړم در په درو غېږ کې

راین په غاړه، 2004/10/19

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ما مې جونګړه جوړوله رقیب ورانه کړله
د زړه په سر راته هغه خونه ودانه کړله

دربانـدې پوه یمه مطربه تال دې بل شانې دی
څنګ په هوجره کې دې بدل نغمه روانه کړله

سر چپه کوډي د حالاتو جادوګرو وکړې
څومره خوږه مینه یې بېله ما او تانه کړله

د غزل توري به د تورو سترګو تور کې ساتم
که شاعري مې له سایل او د کاروانه کړله

هله به یاره ښه شعرونه او غزلې لیکې
که دې ټپه بیا له سندرو یه قربانه کړله

2003/3/14

جرمني، کلن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لار

عذابونو زېږولی یمه شېخه
ولې ورکه دې کړه مانه د جنت لار

چې پخوا دې کړې هاغه خبرې نه کړې
تا کړه څنګه د سوچه اسلامیت لار

کله هم خو داسې نه و چې تا وکړل
ده معلومه مور ته ښه د شریعت لار

د سوچه ږیرې او ښې سپینو جامو سره
ستا لپاره وه جومات د شرافت لار

خوشې هره خوا دې وکړل اورونه
اسلام هېر کړو تا نیولې د قدرت لار

خوار ولس دې د بلا په خوله کې ورکړو
ورته جوړه دې کړه ژوند کې د ذلت لار

په دېوانو یې خپل دین له مرۍ ونیو
یاره ورکه شوه پښتو او د غیرت لار

2002/6/4

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنډر کنډر وطن کې مې سلګونه بل څه نشته

مزار ته مې د اوښکو ډیوې هر ماښام راوړه

کولن، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

بازان خبرې غواړي

خيالونه مې په زړه کې د جانان خبرې غواړي
غمونو او دردونو کې خواران خبرې غواړي

بې پلاره ماشومان زمونږ د وران کلي کوڅو کې
په خلکه دا به څنګ شي يتيمان خبرې غواړي

دې لارې جوړې کړي يتيمانو په مخ اوښکو
د وير له لاسه دلته لوند ګرېوان خبرې غواړي

ړندې شوې هغه مينې حسن ګونګې ښاپېرۍ شوې
ګذران د مينې ګران شو عاشقان خبرې غواړي

رالوتي تور کارغان مې په فضا باندې کاغ کړي
زما د غرو سرونو کې بازان خبرې غواړي

ځان جوړ که ياره شابه چې نن ستا د ټپې وار دی
غوږ غوږ دي تاته هله شاعران خبرې غواړي

2003/7/5 جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه دې نيولې تل د ځان په دوعاګانو ده
خير به کله غواړې دغو خوارو پرګنو لره

دا خو زنځيري دي بېخي تمه تري نه، نه کېږي
هېڅ ورتګ په کار نه دی ميالي صيب لپونو لره

خوشې دي عبس ربه په دې خاوره ښېندلي دي
هم دې اتفاق نه دی ورکړی پښتنو لره

دې د وخت لوټمارو ځانله دنګې ماڼۍ جوړې کړې
پاتې په خالي ميدان پښتون دی تربګنو لره

اړوې لاسونه بيا غورزي کوې پردي ډول ته
نه ښايي بدرنګه ګډاګانې مېړنو لره

بې له هغې بدو سترګو يووړه پښتنه ناوې
مورې لوګی نه کړي حاجت نشته سپېلنو لره

هېڅکله به يار داسې حالاتو سره جوړ نه شي
ګوري دې څه بله چاره خپلو اندېښنو لره

2005/11/13

جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوا ته رانزدې شه چې خپل زړه درکړم
دې نه زیاتي و وایه نور څه درکړم

ته دې هم د زړه نه راته و وایه
لوظ به د مینې همدا زه درکړم

ښه صفا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپینه خوله درکړم

خوا ته مې نزدې کړه خیر دی و منه
مینه کې رازونه به ډېر ښه درکړم

کله چې دې زړه کې یار ته ځای ورکړو
راشه بیا به شونډو نه خواږه درکړم

2003/7/5

جرمني، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غمونه او دردونه مې خندا ته نه پرېږدي
بېلتون لارې نيولي ما اشنا ته نه پرېږدي

مدام راته په سر د بدبختۍ کېسه ناسته
شېبې د خوشحالۍ زمونږه خوا ته نه پرېږدي

اغزنه غوندې لاره مې کاله ته راستنه ده
تاو شوی د غم شپول رانه موږ چا ته نه پرېږدي

کافرې شانې ګوتې يارانې له مرۍ نيسي
دا مينې د خوږو زړونو وفا ته نه پرېږدي

د تورو غرو بلاوې راته مخکې کېږي
ولس او دا وطن مې ارتقا ته نه پرېږدي

شوګير د تورې شپې دې هېڅ سبا ورپسې نشته
تيارې دې د وختونو څوک رڼا ته نه پرېږدي

قتلېږي دلته مينه، محبت لويه ګناه ده
ځه ياره خدای دې مل شه ما خو تا ته نه پرېږدي

2000/11/18
د افغانستان د کلتوري ودې ټولنې په مشاعره کې

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

باد راوړم

ګل نه شومه غوټۍ وم په دامان ورژېدم
له خپل وطن نه لیرې په ارمان ورژېدم

ډېر ولټېدم ودرېدم د سوال په دروازو کې
د وخت له ناکردو نه په خپګان ورژېدم

پردو کوڅو کې خوشې لاړم راغلم سرګردانه
ریدی د سوارو وم په بیابان ورژېدم

دې خوار نصیب رابېل کړم د وطن له تاترونه
پیدا ومه خزان کې په خزان ورژېدم

مَېن د خپل وطن په کاڼو بوټو خو ارمان چې
بې وخته بې وطنه بې جانان ورژېدم

یار ولېږئ یارانو پام چې دلته یې پرېنږدئ
باد راوړمه له کومه په المان ورژېدم

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د سیند په غاړه غاړه سپینو شګو په سر تلم
سوچونو وم اخیستی هېڅ په ځان نه پوهېدم

معلومه راته نه وه چې به چېرته زه روان وم
په شان د لېوني غوندې به تلمه سرګردان وم

ګرداب کې د یادونو چورلېدمه ډوبېدم
خیال یووړم له المانه آن د خپل کلي وستل ته

حېران، حېران مې وکاته د سیمې ټول محل ته
کسم د کاڼو بوټو په دیدن نه مړېدم

چې ولګېدې سترګې مې په ورانو کنډرونو
غړې کوزې پرتې وې د هاغو دنګو برجونو

په یاد مې وړوکتوب شو په کوڅو به ګرځېدم
نه هاغه خلک پاتې وو نه هاغه ودان کلی

ای یاره پروت و لوټې لوټې ستا د جانان کلی
راماتې مې شوې اوښکې په سلګو وژړېدم

2006/7/15

جرمن، کولن راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ساړه اسولي هر وخت زخمي زړونو له راځي
پردۍ مرغۍ زموږ د کلي ونو له راځي

چې عقل شي یاغي ژبه په ګډو وډو سر شي
توبې چې خولې ته راشي لاس غوږونو له راځي

سپېرې شوې د افغان د غرونو دنګې غاړې
بدرنګه سوداګریې چې وهنو له راځي

ګېله راته پرېوتې غوړګي غلي غوږ کې وکړه
تورمخي د پنجاب زما وژنو له راځي

وطن یې زموږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل به بیا کله دې سرونو له راځي

یو وخت به دا سر سامې ککرۍ شي دړې وړې
ماجرې پښتنې به ګودرونو له راځي

شي پورته به تېپې د یکه زار په سرو درو کې
سندرې به د یارنوي سازونو له راځي

2002/2/6

جرمني، کولن روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سورۍ سینه باندې زخمي ارمان لرم

د یوه بانه اشاره ستا راته خروار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
زړه کې جانانه ستا د مینې لوی فرمان لرم

چرته ښکاره راسره پام د سترګو جنګ ونکړې
په دې چنو او چم ګاونډ کې رقیبان لرم

په پښتانه لوظ له ما سره ولاړه اوسه
په ټیټ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دی
وایي یار تا سره زه ټینګ عهد و پیمان لرم

1995/3/8

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيسې

پرېږده نوري بس دی د ارمان کيسې
بيا رته راواخله د جانان کيسې

چاته ددې خپل زړګي حال ووايم
تېرې شوې په مونږه د خپګان کيسې

اوس د خوږې مينې کيسې پاتې دي
يوازې به کوي څو رقيبان کيسې

لاړه اوس خبره د کيسو شوله
ډېرې شوې ترخې اوس د افغان کيسې

دې کيسو کې خوند کسم دی نشته دی
راشئ چې نور واورو د جهان کيسې

چا هم راته ونکړه خوږه کيسه
ټولو راته وکړې د خپل ځان کيسې

يار ته خو راواخله د وطن کيسه
لګي په ده ښې د کابل جان کيسې

2002/4/8

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی

په هر چا پسرلی ژوند یې ګلونو سره دی
نصیب دې زما ورک شي له غمونو سره دی

تاریخ خو مې غېرت او د مېړانې کیسې وایي
تراوسه مې لا ژوند له سربښندنو سره دی

په ځان یمه پوه شوی نه مې دا شوه او نه هاغه
ازل مې ماتو ګوډو تقدیرونو سره دی

ورو ورو راته پخپل کاله کې ځان بې واکه ښکاري
وطن او سر مې دواړه له ګواښونو سره دی

دې تورو سپینو سرو راباندې خپله خوا کړه یخه
ټول وخت مې ځنازو او شوګیرونو سره دی

دې حال ته سوچ اخیستی یم خندا ده رانه هېره
فریاد ځکه سینه کې ماتو زړونو سره دی

پښې مې مېکدې په لوري لنډې لنډې کېږي
ساقي اوس پردی شوی سرو جامونو سره دی

بیا ځلې د جهان په قدرتونو کې ازمېښت شوم
عظمت د خپلې خاورې مې ننګونو سره دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښي ده خوشحالي ده يار هر خوا پسرلی دی
دا ژوند يواځې زمونږ له ويرونو سره دی

2003/12/2

٭ ٭ ٭

يو شعر

زه به اتڼېزه سليمان د غره راواخلمه
بيا که تورې بورې په سر ژڼکي اتڼ واچوي

2005/6/4

٭ ٭ ٭

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دردونه مې په زړه باندې جانان له لاسه دي
راپېښې کشالې راته خپل ځان له لاسه دي

کافر زما د مینې مرۍ ونیوه له ستوني
زخمونه مې پراته اوس له هجران له لاسه دي

په ما یې دا زما جونګړه سمه کنډواله کړه
دا ټولې لاسوهنې پاکستان له لاسه دي

تاجک دی، که وزبک، که هزاره ټول دښمنان شول
ورانۍ او لمسونې د ایران له لاسه دي

یو بل ته په ماشه تل سنګرونو کې پراته دي
په موږ دا بدې ورځې خپل افغان له لاسه دي

ترخو چې پکې یارستاسې د سرو مال نه خلاص شو
نادودې اوس په موږ باندې جهان له لاسه دي

2002/10/30، جرمني، بون

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلوريزه

د تـــــوري بــــوري ســـــرته بيـــا ځلـــــي ډول وخپـــــروه
يـــــاغي بـــــادونو د وطـــــن د نـــــاوي شـــــال وړى دى

د ښـــــار کوڅـــــه پـــــه کوڅـــــه اورمـــــه پـــــردي ســـــازونه
چـــا د هـــــوجرې نـــــه مـــــې منګـــــى او ســـــپټار تـــــال وړى دى

✵ ✵ ✵
✵

کلونـــــه وشـــــول چـــــې روان يمـــــه پـــــه ورکـــــو لارو
پـــــه کومـــــه لاره شـــــمه چـــــې ورشـــــم د جانـــــان کلـــــي تـــــه

دا ځـــــل د زانـــــو پـــــه کتـــــار پـــــسې مـــــې نيـــــت کـــــړى دى
کـــــه پـــــه وزرو کـــــې مـــــې يوســـــي يـــــو ارمـــــان کلـــــي تـــــه

راين، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل ملنګ

مطرب راوینښ کړئ د رباب مزو کې ترنګ په کار دی
نوی محفل، نوی سینګار او نوی رنګ په کار دی

ما خو پخوا درسره لوز په پښتو کړی دی
راته خالي ګلې دا ستا د بنګړو شرنګ په کار دی

پردي وطن کجیران را لوزي زما غرونو ته
ورته پامیر او یا تورغره کې لوی ګړنګ په کار دی

چې غنم وږي بل احمد ته په شمله وتړومبي
بیا ځل جرګې د پښتنو ته بل ملنګ په کار دی

بله ملاله به شي پورته میوند دي کړیکې ته
په دښمنانو باندې هغسې غورزنګ په کار دی

د مینې جنګ دی خیر دی بېرته که راستون نه شومه
ستا اننګو ته خو د یار د وینې رنګ په کار دی

1992/7/6 جرمني، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلي ته

سپرليه رانشې بې وخته دلته
کلي ښارونه کنډوالې دي پرتې

نصيب راوستې ځومره سخته دلته
موږ ته لا ډېرې کشالې دي پرتې

د بڼ ځوانۍ لاړې نسکورې شولې
سره د همدې سپېره خزان له لاسه

پېغلې غوټۍ ټولې سرتورې شولې
ددې بې رحمه شان توپان له لاسه

خدايزده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کارغان د بل وطن راغلي

په غوږو اورم خوشې کارې بارې
سرې بلاګانې له دکن راغلي

دلته لو شوي د ګلونو څانګې
د پېغلې سور سالو بادونو وړی

هر يو زړګی د غم په ټال کې زانګي
د کونړ يار هم دې غمونو وړی

2004/1/24

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بې واره لېونۍ غوندې سرلوڅې ده راوتې
اشنا د راتلو زېری ورته چا راوړی دی

کندړ کندړ کوڅو کې کندړونو باندې ګرځي
غېبي غږېږي په غوږ شي احوال ما راوړی دی

پام وکړي بیا روانه شي د شونډو په سر وایي
رېبار لکه چې حال د جانان بیا راوړی دی

د لارې لاروی په ښه نیولی شي ورګوري
تاثیر یې د خپل حسن په هر چا راوړی دی

روانه شي په منډه د کوټې بلې ته خېژي
چارګل یې غټ په پوزه ناروا راوړی دی

په دې محل کې چا دا دومره ښکلې ده راوړې
چې ټول کلی یې یاره په غوغا راوړی دی

2004/1/2، کولن، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ډولچي پاڅېږه، ډول دې ټول کلي کې وګرځوه
زما دې وران کلي کوڅو ته څوک کافر راغلی

غشي راواخلئ په دا ژنځکو باندې يې ووېشئ
پردي بدرنګه سوداګر زمونږ په غر راغلی

ږدي تنابونه راته لارې په شنه کښ کې باسي
له پاسه سور اور وروي په شور او شر راغلی

مټ مې له دغو سرو دپوانو سره سم دی کله
نه ږدمه تن ورته نن خير که مې په سر راغلی

د اژدها خولې کې به زهر شم دنيا به ګوري
د تاريخونو زوړ دښمن مې بيا په ور راغلی

تش اسويلی مې له خولې څخه ځي څه کولی شمه
د يار په کلي ټول پوهېږي زورور راغلی

2003/8/20

جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنځ

څو مره نادودې وکړې موږ خپلو سرونو سره
دا خپل سرونه جنګوو هسې له غرونو سره

د تربګنۍ په رنځ پراته یو لا تراوسه پورې
په جنګ جګړو باندې اخته یو له مرګونو سره

خپله اګاه نه یو خو بل ته هډو غوږ نه نیسو
قبیلوي سیستم کې ښکېل یو له غمونو سره

یو ورود بل وینو ته ناست یو عجیبه مخلوق یو
کله به سیال نه شو په ژوند نورو ملکونو سره

هر څوک روان د ارتقا په لور منزل ته رسي
د پښتون عمر یاره تېر شو له جنګونو سره

2003/10/20

جرمني، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په ګرېوان مې ځي د اوښکو کاروانونه
له زخمي زه نه مې خېژي فريادونه

نوم د مينې به په خولې کله وانخلم
کبرجن اشنا مې مات کړل لوظونه

زړه کې پاتې مې زخمي نغمې شوې
شول په برخه زما ټول عمر غمونه

زما زړه کې مستي نشته جام رانه وړې
يار تش کړي تل د مينې ډک جامونه

1993/5/2

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

ځمه چې وګورم د جانان کلی
خدایه بیا ودان کړې هغه وران کلی

کله چې را یاد هغه یادونه شي
اوښکې مې روانې شي سیندونه شي
ډېر دی په هر چا باندې خپل ګران کلی

کړي پکې مونږه چې خاپوړې دي
اوس خو هډیرې ورپکې جوړې دي
پاتې شو هر چا نه خپل جانان کلی

نوم یې وټه پور دی کونړونو کې
پروت دی هلته دنګو دنګو غرونو کې
دا کلی د یار محمدا جان کلی

خدایه بیا ودان کړې هغه وران کلی

2003/7/2

کوروایلر جزیره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اروا ښاد ډاکتر کبیر ستوري
ته !

سودا اخیستی یمه څنګه به شي ستوري شمارم
خو کبیر ستوری پکې نشته له مداره وتی

دا د پښتون اسمان انګړ راته خالي خالي شو
زمونږه ستوری د یارانو له کتاره وتی

2006/5/12
جرمني، ویسلینګ ښار

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه رانزدې کړه زما اوښکو ته
ګلې ما له چرته خندا نه راځي

ما د وير په چم کې اړولې دي
يوه شېبه خوښي هم په ما نه راځي

شپې ورځې رقيب له لاسه ګرانې دي
رحم خو د چا په هېچا نه راځي

وخت د مينې خوند په ولجه وړی دی
ياره تېر وختونه په تا نه راځي

2001/11/18
جرمني، کولن لانګل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لاړې پناه مې له نظره شولې څه دې وکړل
ګلې چې پاتې له ګودره شولې څه دې وکړل

لکه برېښنا غونډې له دې محله چېرې لاړې
رانه په کومه مسافره شولې څه دې وکړل

زما تنکۍ مینه دې ځان سره په سین لاهو کړه
نامردې ګډه بې ګودره شولې څه دې وکړل

د بېلتانه د سیند څپو کې به دې ګورم چېرې
کوم سمندر د سر سندره شولې څه دې وکړل

یاردې کوګۍ په تمه ناست دی چې به راشې کله
دومره زړ ولې مروره شولې څه دې وکړل

2002/10/20

کولن راین باغچه

✲ ✲ ✲

✲

زور د خیرو دی ښکاري ګوتې له ماشې اېسته کړې
ایله د کلي شنډې توت کې څو مرغۍ کېناستې

زمور فقیرې دوعاګانې هېڅ قبولې نه شوې
پردۍ پېرې بیا د خوارانو په بلۍ کېناستې

2002/6/25

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېره موده کېږي ورته لپه د زارو نيسم
ښکاري پښتنه ده چې له مينې نه انکار کوي

زلفې کړي خورې له قصده تورې شپې بيا راولي
پوه يمه نادودې د خوږې مينې په يار کوي
جرمني، کلن ښار

نابلده باد

خير کړې ډوب شومه د اوښکو سمندر کې
کوم بانه رسا وېشتلي يم ځيګر کې

ورته سوچ يمه اخيستى دا به څنګ شي
کبرجن اشنا هېڅ نه راځم نظر کې

د ژوندون په ښو او بدو نه پوهېږم
تېر شو عمر مې عبس کنډو کپر کې

زور د حسن دې نادودې په ما وکړې
له دې کلي نه به کډه راپسر کړي

پرې چې ورې مې نابلده باد په کومه
دلته شپې د تېرېدو نه دي په شر کې

ياره ستا د اسوېلو پروا چې نه کړې
نور ګودر په غاړه مه ځه مازديګر کې
2001/2/25، جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څو لېوني سپي د خپل وران کلي کوڅو کې ګورم
کاروان د اوښکو په شلېدلو ګرېوانو کې ګورم

په نصيبونو راپرېوتي له اسمانه تېسه !
ستوری د بخت مو نن سبا په رالوېدو کې ګورم

چې په وهلو، ځغلولو مې څو ځل شړلی و
د وطن واکې نن د هغه چا راتلو کې ګورم

کيسې د ننګ او غيرت لاړلې په سين لاهو شوې
رېښې رېښې شمله مې نوره سوځېدو کې ګورم

تال بدل شوی دا نغمې راته بدل ښکاري
دا ساده ګان بيا پردي ډول ته نڅېدو کې ګورم

ماتې شوې سر کې د پښتو او پښتونوالې لاپې
ژبه مګې هم په ګينګړو او مړه کېدو کې ګورم

له بې وسۍ نه به د يار سندرې ژاړې درته
چې خپل کاله کې ځان ورو ورو بې واکېدو کې ګورم

2003/3/12

جرمني، راين

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه خبره مې په زړه پاتې شوه
مینه خوږه رانه په ثه پاتې شوه

د نیمو شپو ټپې وې ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

شرنګ د سپېتار بغا د سره منګي نه
په غوږ مې هغه شان نغمه پاتې شوه

د چا د دومره ناروا له لاسه !
رانه په خوله نیمه ټپه پاتې شوه

ما وې په غوږ کې به ثه وایي راته
ګونګۍ شوه یاره پټه خوله پاتې شوه

2002/10/24

کولن، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچۍ

خير کړې د مينې دنيا ورانه نشي
مينه کې څوک دې بې جانانه نشي

مه ځه د ښکليو په کوڅه زړګيه
چېرته خو پښه درته ګرانه نشي

په ګرېوانه به دې ځي اوښکې لارې

مينه عذاب دې ګوره تانه نشي

بس دی چې يار زړه په ايلبند کې پرېښی
کوچۍ سره مينه په اسانه نشي

2002/6/19

جرمني، راين

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهان چم کې

وا ړوه د مینې کډه راشه د جانان چم کې
پرېږده اسویلي دې د غمونو او ارمان چم کې

هسې هم د غونډو زنو شنه خالونه توی شولو
چوپې تلوسې شوې مړي ساه ګانې د زندان چم کې

کډې راپه سر شوې له مرګونو او ویرونو نه
ناست دي په اوږو راته درانه د بوان چم کې

ګام په ګام یې سرې زمو ږد خوار کلي چینې کړلې
ژاړي راته هر وخت د رنګ کلي یتیمان چم کې

خدا بزده چې به شنې کوترې بیا زمو ږ په بام راشي
شور به د چونچنو کله پورته شي دې وران چم کې

ځي په نابلده کندوونو قافلې یاره
هر چېرې د بره شول افغانان ټول د جهان چم کې

2001/4/12

کولن، کوروایلر، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په درنو سترګو درانه کتل کړي
جادوګره يا برېښنا ده رانيول کړي

څه کږې وږې ځوانۍ ورته اوبه شوې
تورې سترګې چې راواړوي خوړل کړي

په دې کلي کې اجل نيولي ډېر دي
په ښو باندې رسا رسا وېشتل کړي

سره منګي سره ګودر ته مازديګر ځي
دنګه غاړه ځي د زرکې په شان تلل کړي

سترګو يو وړه لېونۍ غوندې ښکارېږي
لاس کړئ پورته که خدای يار ورسره مل کړي

2001/10/5

کولن، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هسپانیې سانسیباستن ته !

سانسیباستن د سرو گلونو ښاره
د سیلانیانو د سیلونو ښاره
د تاترو او د بحرو وطنه
د جگو غرو او ځنگلو وطنه

د ښاپېرو د اتڼونو ښاره
د سیلانیانو د سیلونو ښاره
ستا د ساحل د غاړو سرې بربنډې
په نرمو شېگو کې پرتې بربنډې

د لمباگانو ساحلونو ښاره
د سیلانیانو د سیلونو ښاره
دلته د پېره دي ښکلاگانې تاکې
سپینې کوگۍ څومره ارزانه تاکې

ښاپېست کې یې د جنتونو ښاره
د سیلانیانو د سیلونو ښاره
یار د پامیر له گړنگو راغلی
ستا د ښاپېست په اورېدو راغلی

یې په رښتیا د یادگارونو ښاره
د سیلانیانو د سیلونو ښاره

2001/8/4
هسپانیه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه ثاثکی عمر هسې راورېږي
ژوند روان یو سمندر دی چې تېرېږي

چا لا ساه په خوښۍ نه وي اخیستلې
ور د مځکې ورته رپ کې بېرته کېږي

یاره دغه زمونږ لاره ده روان یو
هر سړی له تورو خاورو لاندې کېږي

2001/9/23
جرمني، د کولن هدیرې ترڅنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بانه دې رپې بیا څه چل دی ستا په سر اشنا
نه ښکارې ډېره موده کېږي په ګودر اشنا

پرهر پرهر زړګی مې نن سبا خو چوي درپسې
کړی زما په سینه تا د مینې کر اشنا

د اسوېلو بادونو یووړه د پګړۍ چرړه مې
غشي د مینې مې خوړلي په ځیګر اشنا

زما د غرونو په ځنګلونو باندې لوګډ شوی
څو سوداګرو رانه لوټ کړل هر غر اشنا

دغه نادودې تېروه په زړه بې وسه یاره
پرې چې پردي ملک ته چلېږي ستا نښتر اشنا

2003/12/24

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو ده

چې دا موږ ولې د ثيرمه لېوني يو ؟
ځانته پام نه کړو د هر چا خندني يو

خپل کاله کې اتفاق زموږ نشته
سکني نه شو ټول عمر مېرني يو

چې ساتي ولس نفاق او تربګنو کې
تل له داسې مشرانو سپېلني يو

چرسو بنګو مو حجرو کې ډنډوکار دی
لاپو شاپو کې له هر چا مېړني يو

له ژوندون له پټه رازه خبر نه يو
تمدن نه يو په تېښته غرني يو

محتسب راته دوري په لاس ولاړ دی
يوازې مونږه يې مېندلي دهرني يو

جنګ جګړه او تربګني زمونږ پښتو ده
دې نړۍ کې همدا مونږ يوازيني يو

يو ورور بل ته کنو ثاه دغه مو کار دی
ياره ټول عمر يو بل نه خواشيني يو

2001/5/2

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

احساس

د هنر د قاتلانو پېرې زور دي
کله خوند شته په شعرونو او غزل کې

عاطفې ټولې مرۍ نه نیول شوي
بې وسي رارسېدلي ده ازل کې

د نفاق اورونه بل نن کور په کور دي
د پښتون قافله پاتې ده منزل کې

لا په مخکې کږلېچونه راته شته دی
ارتقا مې د ژوند نه راځي اټکل کې

تش د خولې په لاپو شاپو به څه وشي
څو پیدا نشي احساس د زړه په تل کې

یو تر بله زارېدل چې ورکې نه وي
یاره خوند نه کړي خوبونه په څنګل کې

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

یکه زار

وبه خاندي سپورې شونډې وچ به ګرېوانونه شي
ژوند به ټوله مینه وي، ساندې به سازونه شي

بیا به عاطفې په کډه راشي خپلو مېنو ته
خوښ په په غلبېل سینو کې زړونه په ټوپونو شي

پورته به حجرو کې یکه زار غږ د ټپو شي بیا
شرنګ به د پېزیب سره د منګو او سپنارونو شي

غوڅې به لانجې شي په دې خوارو پرګنو کې تل
خپلو کې چې وژني دغه ټول به سره ورونه شي

بوخت به شي لګیا به شي هرڅوک د ارتقا په لور
دا د وطن شاړې به د سرو ګلونو ټلونه شي

تاو به له څُماونو نه ځوان په مېخانو کې وي
نه به وي یارانو کې یار پاتې به یې شعرونه شي

2002/9/5 کولن، راین جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

زلمـــو زر شـــئ بیـــا ډولـــه تـــه غـــورزې وكـــړئ
وخـــت راغلـــی بیـــا مورچـــل تـــه د ختـــو دی

زړه تـــــوره د بابـــــا درســـــره واخلـــــئ
كنـــه نـــوم نـــشان مـــو اوس پـــه وركېـــدو دی

د پـــامیر لـــــه ګړنګونـــو پـــې نـــارې كـــړئ
مـــوږ همغـــه پـــښتانه یـــو هېـــر دی نـــشې !

2001/10/18

كولن، جرمني راین
د كولن په ښاركې د افغانانو او المانیانو
په ګډه مظاهره كې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګلونو سره غونچه شه چې معطر شي
چې د ژوند په خوند او رنګ باندې خبر شي

ګناهونه دې له ږيرې نه څڅېږي
شېخه بس دی زياتي کوز که له منبر شي

* * *

يو څُمار دی لګېدلی په دې چم کې
سوچه ږيرو اړولی مېکيدې ته

په قدم قدم کې ودرېدې شناختې
جنازې دي چې چلېږي هديرې ته

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلبله

بلبله ښکلې ترانې وایه
خوږې د مینې افسانې وایه

د ګل په مات ډنډر راواخله کیسه
سندرې ښې د زمانې وایه

ساقي ثنګلاس ترزنې بیا ولاړ یې؟
حال دې د ورانې مېخانې وایه

دا د وطن کیسې دې هېرې نشي
خبرې ښې د ویرانې وایه

د ګل په زېړه پاڼه لیکه یار ته
ورته دا تېرې کارنامې وایه

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړنګ ښار

ځنګېدلی دی کوڅو کې نه ښکارېږي
ړنګ شه ښاره مېخانې درپکې نشته

غځېدلي دي کوڅو کې خُماریان دي
خُمان مات دي پېمانې درپکې نشته

د خزان دوړو بادونو کې پناه شوې
مینې لاړې یارانې درپکې نشته

له کنډرو دې راخېژي فریادونه
د بلبلو ترانې درپکې نشته

ستا په غېږ کې رقیب مینه د یار وسوه
خوند د ژوند او زمانې درپکې نشته

1990/3/5

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواره واره

هره شپه خوشې بد خوبونه وینم
بیا په وطن کې مې جنګونه وینم

ددې بدبختو پرګنو په برخه
همدا جګړې او دا مرګونه وینم

دنیا وړه شوه انسانانو باندې
ځکه تېرى، تجاوزونه وینم

دیموکراسۍ او آزادۍ په نامه
پکې اسلام ته کلک ګواښونه وینم

چې یې جهاد کړى په ضد ورسره
نن یې هغوى سره لوظونه وینم

بډې، رشوت یې کړو رواج وطن کې
هم مېخانې او ډک خومونه وینم

د یار په چم کې پردى ډول غږېږي
ورته خواره واره لاسونه وینم

2003/10/20

جرمني، کلن ښار

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شېخه دا څه کړې مېکدې په غاړه
درنه بېګاه دلته تسپې پاتې دي

ستا عبادت او د تسپو ټکا کې
ښکاري درنې دوکې پاتې دي

مسلماني دې خدا پېږو شک ګڼمه
په خلکو هسې دې اړې پاتې دي

دا سرچپه کانې چې وشوې وایه
پکې اوس کومې مسئلې پاتې دي

خېر دی په کړو سجدو کې نشته
په خوله دې څو تشې توبې پاتې دي

پام چې منبر ته زیاتي پورته نه شې
درته عبس دا چوپې خولې پاتې دي

په ګرانو لارو د اشنا کلي ته
یار ته مزلې ښې اوږدې پاتې دي

2005/12/9

جرمني، روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې حيا

د فطرت په ښکلاګانو
تور نقاب دی راخورېږي

د نرګسو جنازې وړي
په شتاب دي راخورېږي

له وحشت او مصيبته !
ژبې ګونګې شوې په خولو کې

اوښکې وا اوښتې څپې شوې
سور درياب شو راخورېږي

وړي اورونه په لمن کې
دوزخونه ورسره دي

دا دنيا ترې په لړزه ده
په رباب دې راخورېږي

د وختونو په سنګر کې
د ماشې په ګوته ناست دی

په جمله مسلمانانو
يو عذاب دی راخورېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دین مې نیسي له مرۍ نه
دی پخپله دی بې دینه

بې حیا د زمانې دی
ډېر بې اب دی راخوربږي

کافر دیو دی د وختونو
یاره ځئ چې پسې پاڅو

چې مرۍ یې وچه نکړو
لوی ښامار دی، راخوربږي

2002/10/5، جرمني کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نادودو مې جانانه ټول محل وسوځاوه
د وخت ثو لپونو مې تورو ربل وسوځاوه

ګوګل نه مې لوخړې د باروتو پورته کېږي
هر کور او کلی ښاري په څو ځل وسوځاوه

ناولو تورو ګوتو مې ټيکري رېښې رېښې کړو
تا وليد چې ظالم مې د سر ګل وسوځاوه

په ږيره دې اور پوري شه د سپينو جامو غله
تا ولې دا زما ښکلی کابل وسوځاوه

ګرېوان ته مې څه تور او سره لاسونه رااوږده شول
په ما يې دا خپل ځان په څه چل ول وسوځاوه

د ژوند په کڅ مې ياره سرې سکروټې راورېږي
راغلې وچکالي ده زړه مې جل وسوځاوه

1993/2/5 جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخپل لاس مو د اوطن کړو کنډواله
یو تر بله وکړه موږ مقابله

تباهي مو خپل غریب وطن ته راوړه
اوس حېران یم چا ته وکړم ګېله

چې هر څه مو ټول په سیند باندې لاهو شول
شوه د یار پکې رېښې رېښې شمله

2003/4/9

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

د عبدالله مقري د يوې سندرې په پيروۍ

تورې ګورګورې، شنې ممانې د خپل غره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

خپل کور او کلی مې ياد پړې
زړه مې نری نری خوړېږي
له توتان د توت له ښانګې راته سره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

په ما مې خپل وطن ډېر ګران دی
پردی وطن راته زندان دی
سابه سوکړک ورسره خپل د تناره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

زما د جګو غرو وطنه
ګران يې خپل يار باندې هرڅه نه
جانانه راشه قدمونه دې درانه راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

2002/2/16

جرمني، راين

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بون پرېکړه

قافلې د اوښکو ځي راځي چلېږي
ماته شوي ګرېوانه ته سپينه لاره

هر ګوګل نه شنې لوخړې پورته کېږي
په سينه کې زړګي چوي له انتظاره

نن جرګه د پيترسبورګ ماڼۍ کې کېږي
پاچا کېږي ظاهر خلک وايي دوباره

دغه دور عجيبه د زمانې دی
هر افغان شو خپلې خاورې ته بې اتباره

تل په تاسې له بهره داسې کېږي
دي وتلي هر څه ستاسې له اختياره

سرنوشت مو په پردي وطن جوړېږي
افغانان نه لرې دېنه بله چاره

ياره خپلو کې به هېڅکله جوړ نشئ
ستاسې برخه له ازل نه داسې خواره

2001/11/27
بون، پيترسبورګ

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازمېښت

د خپل وطن په مینه مست شه مېخانې پرېږده
مات کړه زاړه لوزونه پټې یارانې پرېږده

تش په نامه د سپینې خولې قلنګ ته مه کېنه نور
وکړه پښتو باندې کسم دا بهانې پرېږده

د خپلې خاورې ارتقا نېشه پیدا کړه سر کې
زړې وعدې نورې د تېرې زمانې پرېږده

د ساقي ست ته مېخانه کې زیاتې ونه درېږې
د وخت پیکه دا ډکې پېمانې پرېږده

ګړېږه سم په خپله ژبه باندې مه شرمېږه
د بل په ژبه د پردیو ترانې پرېږده

هر څه نه ستا لپاره نن ملي وحدت ضرور دی
نورې قاتلې تربګنۍ او افسانې پرېږده

خامخا ځې به د سیالۍ میدان کې نورو سره
پښتونه واوره دا مرض د ځانځانۍ پرېږده

هله به وګټې خولګۍ د قربانۍ ازمېښت کې
وایي یار مینه کې زوړ دود د زمانې پرېږده

2002/12/5

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستر ګې پټوم

مه راچوه لاس پر بېړده په غرونو ځم
تللی چې جانان په هغو پلونو ځم

هېڅ د اسرې ځای مې پاتې نه دی نور
ډک زړه له غمونو او دردونو ځم

دا وطن د نورو بلاګانو دی
نور له دې جنګونو او مرګونو ځم

بل چېرې تکل مې کړی دا ځلې
سوچ یمه اخیستی په فکرونو ځم

ځان له کوه قاف هم وراړوم
نېغ پاس د پامیر په ګړنګونو ځم

یار ته به مې پټ په غوږ کې ووایې
ستر ګې پټوم له وحشتونو ځم

1999/9/6

په وچو شونډو

توره قبا ده راخوره چرته رڼا نه راځي
د هجر شپه لاړه اوږده شوله سبا نه راځي

لارې سرې شوې دې چلېږي پرې تل سرې جنازې
قتل دی ګډ کلي کې هېچا ته خندا نه راځي

ګلونه لو دی پسرلیه هډو را چې نشې
خندا په وچو شونډو دلته د سارا نه راځي

د خپل یاغي نصیب پوښتنه به د چا نه وکړم
د خوښۍ شپې جانانه کله په ما او تا نه راځي

زما وطن باندې له پاسه سره اورونه اوري
رحم په دې غریب ولس باندې د چا نه راځي

غونچه د ګلو د شهید جانان په قبر کېده
یار دې د عمر مساپر شو کله بیا نه راځي

2001/4/20، جرمني، روګندرف

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

*

سيلۍ لګي د وطن د ناوې شال وړي
پښتانه زلمي جګړې نه وزګار نه شول

خبر نه دي يوويشتمې پېړۍ راز نه
په ټکر د حوادثو هوښيار نه شول

2001/11/24

جرمني اورينګن

* * *

*

چې جدا مې د خوږې مينې جانان شو
زړه کې پاتې مې د ټول عمر خپګان شو

ساه نيولی اوس پردو کوڅو کې ګرځم
راته ښکاري ياره ژوند دې په المان شو

2001/5/20

جرمني، د کولن بانهوف څنګ ته

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارواښاد روهي د لسم تلین په غونډه کې

مور به د هاغه په یاد د اوښکو ډیوې بلې کړو
تل به د هاغه د اندېښنو په لور قدم اخلو

جوړې به د هاغه چا یادونو ته غزلې کړو
نوم به د "روهي" د ادب ستورو سره سم اخلو

2006/5/13

جرمني، مونشن ګلادبخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته

دلته نوره ګرانه کوزاره شوله
ځمکه هم له قهره راته سره شوله

ښه جنت وطن راته دوزخ شولو
ړنګه د کابل مې منظره شوله

لوند ګرېوان څنډه مه له دې ملکه ځم
ورکه مې هر چا پورې اسره شوله

ډک شو ملک له نورو بلاګانو نه
توره لړه راغله راخوره شوله

وچ شولو فصلونه وچکالي راغله
ښکلی شین وطن مو سواره شوله

ډزې دي، مرګونه دي، لوخړې دي
او ښکې راوریږي فواره شوله

خیر غواړه اوس یاره په پردي وطن
لاړه معشوقه دې اواره شوله

1992/2/6
براووایلر، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې ناڅاپه مې د چا په مخ نظر شو
دا پښتون زړه مې ګوګل کې لړاو بر شو

چور به جوړ د چا د حسن په بازار شي
که روان د اسوېلو مې دا لښکر شو

ستا د مینې پاس مورچل ته به درخېژم
په پرواز که مې د مینې بال و پر شو

زړه به پاڼې پاڼې ستا په قدم کېږدم
د راتلو دې که بیا دېخوا ته خبر شو

په سپېره دښته د ژوند به ښکلا راشي
تروږمۍ پسې که دا ځلې سحر شو

د غاټولو به ټلونه شي ډاګونه
که کوشیر زما د مات زړګي پرهر شو

بیا به جونې د منګو په سر کتار شي
یاره جوړ که ستا د کلي زوړ ګودر شو

2003/2/30

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زلفې دې خورې که راته وخانده
ما خاورې ايرې که راته وخانده

سپين مخ سره تور وربل دانه وانه
جورې منظرې که راته وخانده

راکاږه يو غشې په سينه زما
زړه خو مې ارې که راته وخانده

ډول ته دې دومره حاجت نشته دی
شوندې نرۍ سرې که راته وخانده

بيا ولاړه اوسه په ګودر باندې
پټې اشارې که راته وخانده

مړې يار نه سپينې لېچې تاوې کړه
سترګې دې راسرې که راته وخانده

2003/3/15

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

يادونه

خور مې په وربل کړه چې رومال شمه
يا به دې د سپينې زنې خال شمه

ما په شنو يادونو زړه ترلی ستا
خوا ته مې نږدې کړه چې وصال شمه

نيت مې کړی دا ځلې چنې ته ستا
غواړمه لوګی دې د جمال شمه

ځای راته د زړه په کور کې راکړه ته
پربږده چې دا ستا د مينې سيال شمه

يا مې لکه ګل وربل کې وټومبه !
نښه د سپرلي او نوي کال شمه

هله به دا ټول يادونه وليکم
کله چې شاعر شمه ، ليکوال شمه

2002/5/31، راين

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن ترانه

ګران دی په مونږ خپل د شنو درو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

دا د ننګیالیو ابدالیانو کور
غېرو نه ساتلی افغانانو کور
دی د اریایانو د پلرو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

دلته چې کم هر جابر راغلی دی
بېرته شرمېدلی دی وتلی دی
دا د اتلانو مېړنو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

ځي رانه پوهېږمه دا خپل کلتور
رابه شي افغان کور ته د بل کلتور
شي به بې حیا دا د ابرو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن
تاسې ته معلومې د جګړو کیسې
دې غریب وطن کې د پردو کیسې
هر چا نه ساتلی پښتنو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

بیا ځلي انګلیس او امریکا راغله
یو ځای ورسره هم اروپا راغله
ځي زمونږ دلاسه په ورو ورو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نېغه چې شمله نوره په سر نه کړئ
لاپې به نور بس د لر او بر نه کړئ
نشئ نور ساتلی د پښتو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

ملک کې د نفاق اور کرل شوی دی
هر افغان نور ژوبل شوی دی
شو یاره وېجاړ د ښاپېرو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

2005/11/26، جرمني، کلن راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

را به شي سپرلی دا سپېرې د ښتې به ګلونه شي
ځنګو کې د پېغلو به ټومبلي زېړ ګلونه شي

پورته به ناري د مستو زرکو شي په غرو کې بیا
هره خوا خوري به ښې وږمې د ګلابونو شي

لړې به خورې شي هره خوا به شي رڼا روڼا
بیا به په ځپو ځپو د ټول وطن سیندونه شي

ګلې ته هم څنډ وهه ګردونه تورو زلفو نه
پرېږده چې کاکل دې په سپین مخ بیا ولونه شي

توري به ګورګوري شي ممانې به راورسي
شنه اسمان د لاندې به د زانو کتارونه شي

شپون به په شپېلۍ باندې هم خپلې ګوتې ټینګې کړي
ورکه به چوپتیا شي هرې خوا ته به سازونه شي

ژنکې به ډوله ته له میدان نه دورې پورته کړي
یاره ښه به ګرم د یارانو مجلسونه شي

2003/4/16

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاریس کې

څومره په پاریس کې ښکلاګانې دي
ښکلي محلونه خنداګانې دي

هره خوا چې ګورې ښاپېستونه دي
عطرو خوشبويې پکې روانې دي

دی خو په رښتیا د ښاپېرو وطن
پېغلو کتارونه لکه زاڼې دي

ژوند دی په پاریس کې ټوله مینه ده
ځینې زړونه دلته پاڼې پاڼې دي

ګرځي ببر سري لېوني ځوانان
ډېرو ګرېوانونه تاڼې تاڼې دي

شنې کروندې هرې خوا تاکونه دي
سرو "واینو" چینې ورکې روانې دي

لوړ شانې کلتور لري همدا خلک
ناسته پاسته یې څومره په ښه شانې دي

ته به وایې چې ښکلي ټول "لېون" کې دي
دې ښار کې د مینې سوداګانې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو بل ته د سرو شونډو ستونه دي
سپينې خولګۍ ښې پکې ارزانې دي

وختم پاريس کې د "هيفل" په سر
ټول ښار کې څه ښکلې رڼاګانې دي

نوی موډ فېشن کې ګوري هر سړی
ياره يارنې څومره اسانې دي

2000/6/15

پاريس، فرانسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر سندره

ګرم په حجرو کې مجلسونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

راشه درشه ښه وه ما او تا کره
زه به درتلم تا کره، ته به ما کره
ډک به د زلمو نه وستلونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

مینه وه یو بل نه ځارېدلو به
هر اختر حاشر کې ټولېدلو به
جونه، هلکان به وو ټالونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

چا سره ددې حالت سودا نه وه
دغسې نادودې ناروا نه وه
ټول افغانان یو بل سره ورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

ډکې ښې د پرې حجرې د کلي وې
لارې شنو فصلو کې هر خوا تللې وې
یو بل ته د هر چا ښه نیتونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک به وو پنډ د جومات غاړو کې
خوښ وو ټول په هغو ښارو بارو کې
هغه ساده ژوند کې څه خوندونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

خدای پړو هغه وخت کې څومره مینه وه
ټولو په یو بل باندې لوربینه وه
ښه ټینګه پښتو وه، کلک لوظونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر کلي کولې د حاشر ورځې
وې به په زړه پورې د اختر ورځې
بوغظ نه ښه پاک سینو کې زړونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

پاک اسلام او ښه مسلماني به وه
ډېره غریبي خو ارزاني به وه
هرڅه پرېمانه ټېټ یې نرخونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر ملا امام خپل امامت کاوه
خلکو ته یې وعظ نصیحت کاوه
نه دا تجاوز او سیاستونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

اوس ګورم بدل رانه دستور شولو
پاتې کور او کلی هم کلتور شولو
څومره ښه زمونږه رواجونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاره زړه دې وران دی وته پور پسې
خامخا ورځې به ته ضرور پسې
ګران دربانده دې هغه خړ کورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

✵ ✵ ✵

غزل

پام کوئ زړه کله ونه تړې بد رنګو پسې
ملګرو لاړ نه شئ هېڅکله په بد رنګو پسې

د بې ازمېښتو سره ګډ په لاره مه ځئ چېرې
زړونه ونه بېلئ د چا په شرنګ او پرنګو پسې

پردي وطن په ښکلاګانو باندې سود نه کېږي
زړګی مې وران دی د وطن غرونو ګړنګو پسې

پیکه ښایست پورې زړه مه تړئ بلا پسې که
د یار زړه تللی د خپل کلي ړنګو دنګو پسې

2003/11/2
جرمني، کلن روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېنوا

ثه وايې جانانه چې له چا نه ځم
بس دی نور ددې کلي نه ګرانه ځم

اوريې راته مينه باندې پورې کړو
اوښکې تويومه له خپګانه ځم

تمه نوره دلته د ژوند نشته دی
وينې د زړه خورمه له ارمانه ځم

لاړ شمه په کومه نه پوهېږمه
ياره بېنوا له کابل جانه ځم

1990/7/29

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوستته

ډېره موده کېږي حال دې نه راځي
ښکاري چې له مانه ځورېدلی يې

سترګه مې رپېږي رب دې خير کاندي
چېرته کوم عذاب کې کړېدلی يې

مانه به ګېله لرې پوهېږمه
حق دې دی په ما که قهرېدلی يې

ستونزې لرم زه هم په پردي وطن
ته به هم له ډېرو ژړېدلی يې

وي به راشه درشه ستا له چا سره
اوس به په دوستۍ ښه پوهېدلی يې

ښاد اوسې، آباد اوسې پردېس اشنا
تل د يار په زړه راورېدلی يې

2002/8/6، جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ماته ښاپست کې لکه ستوری د اسمان ښکاري
په ټولو ښکليو کې مې ښکلی خپل جانان ښکاري

لکه شبنم په سپين سحر د ګل په پاڼو کې پروت
لېمو کې سرې سترګې کسم دُر و مرجان ښکاري

د بل د دنګو ونګو ښکلو ماڼيو ما له څه خير
نړۍ کې ښه راته دا خپل افغانستان ښکاري

بېرته شوم پاتې د ژوندون د قافلې نه خلکه
ځکه مې تل په اوښکو لوند څېرې ګرېوان ښکاري

د ختو خپل کلي ته ځمه که پرې سوله راغله
ياره پردي وطن کې ژوند راته زندان ښکاري

2002/10/28،
د کولن جګې کليسا ترڅنګ

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د شمال له لوري باده لاړې تېر شوې
اوس رالوتی د بحرونو لوی توپان دی

تور کارغان هم برساتونو سره لاړل
نظر موږ ته بدل شوی د جهان دی

د بخت ستوري راتوی شوی دي زمونږه
قهرېدلی یواځې موږ باندې اسمان دی

شیخ هم نور د مېکدې اجاره دار شو
د جامونو تشول یې ډېر ارمان دی

هغه تشې وعدې لاړې ټولې دروغ شوې
پې تېروتی د مودو افغان دی

مینه مه کوئ ګناه ده واعظ وايي
رانیولی یې دا وعظ راته وران دی

یاره هغه سره کافر یې نن دوستان دي
چې وران کړی یې زموږ افغانستان دی

1995/11/3

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلګۍ

مه کفن څېرې نکړې غوړ کېده ګېلو ته زما
ساه راپکې ده خطا نشئ اسویلو ته زما

خوا ته راوړاندې شه وخت کم دی چې څه وایم درته
د پښتونوالې سبق ووایه نسلو ته زما

نشومه سیال زه په نړۍ کې د خپل سیاله سره
شرم دی ټول جهان حېران دی کړو وړو ته زما

د لیلی دښته باندې کړ د ګلو شوی پام کړه
خیال کړه قاتل د ګلو پرې نږدې غونچو ته زما

رښتیا پښتون شه دا خپل سر لږ ګرېوانه ته ټیټ کړه
ځان دې ښه وپېژنه زیر شه دې ترڅو ته زما

پرې چې زموږ په شنو ځنګلونو کې بازان الوزي
پردي کارغان به زیاتي نه پرېږدې، دې غرو ته زما

نورې خبرې را سره دې خو سلګۍ مې راغلې
د یار د مرګ پېغام اوس یوسه پرګنو ته زما

2003/7/20

د کولن د هدیرې ترڅنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به دوعا کوم جانانه چې ته روغ پاتې شې
د ښکلو چم نه عزرایل په ګوتو ساه وباسي

د چا ځپېړې د مغرور مخ هسې شين واړاوه
ټوله نړۍ ورته د ښمنه زور له ما وباسي

2001/10/18

جرمني، کولن

* * *

د شهید وطن په چېغو بېګا ویښ شوم
ویلې بیا رانه تاو شوی تور ښامار دی

ډک له زهرو توغندي رابانددې اوري
یوویشتمې پېړۍ د استعمار دی

2001/10/25

جرمني، روګندرف د شپې درې بجې

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د تورو شپو په تورتمونو کې زخمونه شمارم
خزان وهلي بڼ کې ګرځمه ګلونه شمارم

د ژوندانه شېبې مې شمارم د وصال په تمه
د خپل زخمي وطن ټپونه او فريادونه شمارم

نسل د ډزدی راګډ شوی دلته شپې نه کېږي
وتې ساه ګانې دي هر چانه تش مرګونه شمارم

ښکاري مرغان مې د وطن په عربانو خرڅ شول
غرونه، ځنګلونه ځوانيمرګ شول نښترونه شمارم

د سرو منګيو په کودړو مې نظر پرېوتو
په راکټونو لګېدلی ګودرونه شمارم

زور د ګيدړو دی نن ياره د زمرو وطن کې
پرې چې د خوارو غرڅنيو وربلونه شمارم

2000/3/5، جرمني کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه وکړه راته ښه سپینه صفا خبره
نه به مني مینه کې پام کوه د چا خبره

د حسن زور دې زړه خوبل ته ورکولی نشم
پرېږده چې کلي کې شي پاتې زما او ستا خبره

د لېمو غشي ګوزاره کله زما لوري ته
راته کوه ګرانه په مینه او خندا خبره

پام چې پېرزو د سپینې خولې دې په یار کمه نکړې
مدام کوه ورته په غوږ کې د وفا خبره

2001/6/27،
هالنډ، فیننډال

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه په ګرېوان د لېونو مَېن یم
لکه بلبل په پسرلو مَېن یم

ګل به شم ومې ټومبه څڼو کې ستا
د تورو څڼو په قودو مَېن یم

ټال راکړه زلفو کې مې وځنګوه
زه دې د زلفو په ټالو مَېن یم

سودا اخیستی یمه څنګه به شي
د مړاو سترګو په کتو مَېن یم

پېرزو د سپینې خولې دې کمه نکړې
یاره دا ستا په شونډو سرو مَېن یم

2001/6/27،
هالنډ ، فینندال

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه ښکلو سره تل کوه ثواب دی
واعظ وايي پام کړه مه چې لوی عذاب دی

یه د مینې محبت نه چور منکره !
څه په دروغو دې اغوستی سپین نقاب دی

خپلو مړو کړو ، پردو تېرېستو له څیرمه
په دې سیمه نن راغلی سور سېلاب دی

هر چا خپله وسه وکړله په مونږه
یاره موږ ته دا جهان تول په رباب دی

2004/2/5

کلن، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

حالات خراب شولو جانانه وایه څنګه به شي؟
د زړه دنیا شوه زموږ ورانه وایه څنګه به شي؟

لارې نیولي غمازانو راشه درشه نشته
اوس نو پوښتنه وکړو چانه وایه څنګه به شي؟

شیخ د جنت په تمه ناست دی هډو سوچ نه کوي
په موږ یې مینه کړله ورانه وایه څنګه به شي؟

لو د سرونو دی ګډ شوی چې به نور څه کېږي؟
کله به شي په موږ اسانه وایه څنګه به شي

دې پښتانه غرور له لاسه هر څه کېږي په موږ
سخته په موږ ده له هر چانه وایه څنګه به شي؟

چو په خوله اوسه په المان کې یاره لاپې مه کړه
تللی وطن اوس ما او تا نه وایه څنګه به شي؟

2003/7/2، جرمني، کلن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

تېر راته له ځانه دی جانان زما
ګران راته هر چا نه دی جانان زما

دومره خپل ښاپست ناز و ادا سره
هسې مهربانه دی جانان زما

مانه یې زړګی لا پخوا وړی دی
ښکلی خو بې شانه دی جانان زما

لوظ یې د مینې یار سره کړی دی
ځومره خرامانه دی جانان زما

2003/3/6
جرمني، راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګليس او امريکا ته

احساس د پښتونوالي مې په شور راغلی دی
په خلکه زور د ښمن مې بيا په کور راغلی دی

پښتون د توري شرنګ نه لا تر اوسه په لړزه دی
خو دا ځلي د ټول جهان په زور راغلی دی

زما په کنډوالو وطن بمونه راوربږي
د ټولې دنيا زړه کې را ته تور راغلی دی

رښتيا وايم ه يار ه مونږ ه خپله ملامت يو
د خپل لاسه دې وطن ته اور راغلی دی

2001/10/7
په هغه ورځ، چې امريکا په
افغانستان بمونه اورول

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمعیل یون ته

اسمعیل یون چې کله المان ته راغلی و

تـــــه پـــــه خیــــــر راغلـــــــې قـــــدردان اشـــــــنا
یـــو څـــو ګېلـــو تـــه غـــوږ نیــوی شـــې کـــه نـــه؟
تــــل دې ژونــــــدی یــــې راتــــــه ګــــران اشـــــنا
د وران وطــــــن کیــــسې کـــوی شـــــې کـــه نـــه؟

ســــــتا د ســــــوري ګوګــــــل پـــــه شــــانې زه هـــــم
د زړه پـــــه ســــــر بانـــــدې داغونـــــــه لــــــرم
زه هـــــم د خپـــــل وطــــــن پــــــه غـــــم اختـــــه یــــم
کړمـــــــه فریـــــــاد ژور زخمونـــــــــه لـــــــرم
یـــــــه رنځېـــــــدلی پرېـــــــشان آشــــــــنا
زمـــــا پـــــه درد څـــه پوهېـــدی شـــې کـــه نـــه؟

هرڅـــــــه پـــــــردي دي دا چـــــــې وینـــــــې دلتـــــــه
ســـود پـــرې زمـــوږ د زړونـــــو کلـــــه کېـــــږي
دا ارتقــــــــا د بـــــــــل د متـــــــــو زور دی
دغـــــه کارونــــــه پـــــه فکرونـــــو کېــــــږي
مـــــوږ یــــو پـــــه ځــــان پــــورې حېـــران آشـــــنا
څـــو اســــویلي درســـــره وړی شـــــې کـــه نـــه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړا مرګونه به لیدلي وي تا
هم به دې ښې بلا سلګۍ راوړي
دا کوم نصیب یې راوستلی دلته
ګیلې دې ښې دلۍ راوړي
پښتون کاروان پسې روان آشنا
کله منزل ته رسېدی شې که نه؟

منې چې دې د ښاپېرو وطن کې
د ماتو هیلو په بستر پراته یو
دغه جنت نورو جوړ کړی ځانته
مونږه سوالګر د بل په در پراته یو
نشته حاجت د زیات بیان آشنا
په هرڅه دلته پوهېدی شې که نه؟

هغه واعظ خو سور کافر وخوت
هغه جهاد هغه اسلام څه شو؟
په تش وعدو یې تېرا یستلی ولس
د دوی جهاد هغګه مرام څه شو؟
خوري قسمونه په قرآن آشنا
دا حقیقت خو اورېدی شې که نه؟

ستا د تاریخ افتخاراتو څلی !
د چا په لمسه څو چړیانو مات کړل
څومره تالان چپاولونه وشول
کلي ښارونه اورپکیانو مات کړل
مونږ ته دې ټول جهان حېران اشنا
دا مونږ سپېره راغونډوی شې که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا وچو شونډو راته غوږ کې وویل
بیا کوم جابر زما په کور راغلی؟
ده بې وسې مې څه کوی نشمه
زوړ استعمار مې بیا په کور راغلی
اوس به کړو څه اسمعیل جان آشنا
یار سره ته پاتې کېدی شې که نه؟

2002/12/10
جرمني، کولن

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سوری سینه باندې زخمي شانې ارمان لرم

د یوه بانه اشاره ستا راته خروار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
خیر دی په زړه خو ستا د مینې لوی فرمان لرم

دې پښتانه سر نه مې څو ځلې شمله لوېدلې
یو قدم مخکې نشم تلای ډېر رقیبان لرم

کله دې شوې د زور کلې پښتانه وایي دا
په ټیټ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دی
تا سره یاره څومره ټینګ عهد و پیمان لرم

2002/6/2، کولن، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نېغه راروانه زوروره ده
سترګو ده اخیستې له نظره ده

راغله زموږ چم ته کومه زاڼه ده
چرته سېل نه بېله لره بره ده

هغه ده زاړه چېنار کې کېناسته
ښکاري راته غومبر کړي کوتره ده

دلته مرغان ډېره موده نه راځي
پاتې دا د وخت ښکاري له شره ده

ماته ښاپېرۍ د کوه قاف ښکاري
یا د پامیر زرکه سترګوره ده

لولپه دې نکړي یاره پام کوه
ډېر ګمان مې کېږي چې کوډګره ده

2003/6/3

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوله ماتېږي په رښتيا رښتيا ويلو
چې دا کېږي دلته نه دي د ويلو !

په ټوپکو هرڅه کېږي منطق نشته
دا وګړي دي اخته په قتلولو

د افغان زړه عاطفې نه خالي شوی
ستړي نشو د خپل ورور په ښخولو

چې د چا په قام کې مشر پاتې نشي
وي به یاره د هر چا د غربولو

2002/2/20
جرمني، کورو ایلر

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دښتې شوې بورې هغه تورې شان کېږدۍ نشته
مينه مې پاتې شوه په دښتو کې کوچۍ نشته

ټوله صحرا د هېبتې انګازو ډکه شوله
رمې شپنو سره پناه شولې شپېلۍ نشته

د ارمانونو غوغا ګډه ده د وير په کلي
وخت کړو تباه دې زمان په شان چلۍ نشته

ځانو غړۍ دې اوږدې کړې خدا بزده چېرې لاړې
د غرو لمنو کې اوس زرکې او سيسۍ نشته

لور د هر چا په لاس کې وينم ځي د ګلو لوته
غرونو کې هم هغه نښترې او څېړۍ نشته

ډکه وياله به کلي منځ کې شنو فصلونو ته تله
چې ښکته پورته پکې تله هغه هيلۍ نشته

2001/3/8،
د راين په غاړه، خپله باغچه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه ستا د وران کلي کوڅو ته يم راغلی
راوادې ړوه سترګې څو ګېلو ته يم راغلی

ربابه ستا په ډډ کې بيا سور اور دی لګېدلی
د ړنګې حجرې څنګ له څو ټپو ته يم راغلی

ښکاري مې د کاله کوترې غومبر غلي کړي
ګوګل مې لمبه کېږي اسوېلو ته يم راغلی

ساقي دا ځلې خير دی ما د خوم په خوا کې پرېږده
يو ګوټ باندې څه کېږي سم غوپو ته يم راغلی

ما بې له هغه ځان، له خپلې مينې لوږی کړی
دا مينه پښتنه ده زه پښتو ته يم راغلی

د سرو شونډو په ياد مې خولګۍ وچه وچه کېږي
طواف کړمه له شمعې سرو لمبو ته يم راغلی

راټول د اوښکو څاڅکي کړه ډنډونه په لېمو کې
د يار د مړاو اوښکو څڅېدو ته يم راغلی

2002/5/9
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورچم کې

اوښکې ګرېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي یو بل سره دښمن شولو
هیلې په دې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په ویر شهیدې ارواګانې شوې

ننګ او غېرت تللی ککرو نه دی
تورچم کې سوالګرې مې بیبیانې شوې

لاس تر زنې کېناوه حالاتو یار
پاڼې د تاریخ یې تاڼې شوې

2002/1/3،
کولن راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وګنډه خپل زړه دې زما زړه سره
څه وکړم دې خېرې ګرېوانه سره

څو پورې به دا سې لېونی ګرځم
دا به څنګه ښه شي چې شو مله سره

غشي مې په زړه رسا خوړلي دي
مړ یمه قرانګوی وه کاته سره

چېرته مې له ځانه پام کړه بېل نکړې
تل به دواړه کړو د زړه خواله سره

غوږ کې د یار دا خبره ونیسه
کله زړه ښه نه کړې بېلتانه سره

1382/2/4

راین، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستوري به څه کړو چې په سر زمونږ اسمان نشته
زړونه لرو مينه کولی شو جانان نشته

د بڼو غشو دې سينه سورۍ سورۍ کړه راته
په زړګي سخت اشنا په ما باندې خپګان نشته

مينې ته کله غمازان مونږه پرېږدي کلي کې
کوڅې دې شاړې پکې هغسې ياران نشته

هم پښتنې بيبيانې چړ غواړي پردو کوڅو کې
پخپل وطن يې چرته کور کلی ودان نشته

هر چا په مونږه باندې ښه دا خپله خوا يخه کړه
د رقيبانو زړو کې پاتې اوس ارمان نشته

د بې وسۍ اسويلي ياره ستا له خولې نه خېژي
دومره رټلی چېرې خدا بړو ستا پشان نشته

د کور وايلر جزيرې، 2002/11/6

(c) ketabton.com: The Digital Library

داغونه

چې په زړه مې راوربېږي خود به ژاړم
د وطن د ګوګل سره سره پرهرونه

د کونړ د غرو نښترې راته ژاړي
خپل پردو پسې رااخیستي دي تبرونه

د افغان ټوله ملي شتمني لوټ شوه
د پاریس په بازار خرڅ شول لعلونه

ځئ مرغانو ځالې بل وطن ته یوسئ
مور په نورو دې پلورلي ځنګلونه

ژوند مې کلک رانیول شوی له مرۍ نه
رااوږده شول د هر چا ورته لاسونه

نازل شوې مې په کورلویه بلا ده
له پخوا نه یې چیچل راته غابښونه

اوس نو سر له غره سره نشم جنګولی
د یار پاتې شول په زړه سوي داغونه

2001/8/17

کولن، جرمني

پښتانه

که ټول يو شئ پښتنو ښه به درانه شئ
په پښتو وکړئ کسم چې پښتانه شئ

د مودو قبيلوي لانجې کړئ غوڅې
د پردو لارو نه بس دی راستانه شئ

ليک او لوست پخپله ژبه باندې وکړئ
په پردۍ ژبه توتي غوندې رانه شئ

علم و فن باندې به خلاص شئ جهالت نه
زياتې شرم دی چې وروسته له چا نه شئ

يار کړي تاسو ته منت پښتنو وروڼو
وکړئ ځان سره لږ سوچ بې حيا نه شئ

2005/6/2

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د محمدا جان یار چاپ شوي آثار

1.	کوکارې	شعري ټولګه
2.	سره ډولۍ	د لنډو کیسو مجموعه
3.	د کونړ تاترې	تحقیقي او تاریخي اثر
4.	ویر	شعري ټولګه
5.	ترلې کځوره	د لنډو کیسو ټولګه
6.	د لیلی دښته	ناول (سترګو لیدلی حال)
7.	ځانګه	ناول
8.	هوسۍ	ناول
9.	یه قربان	شعري ټولګه. همدا آثر

چاپ ته چمتو اثار

10.	ګلاب او پرښته	ناول
11.	سفرنامه	سفرونه
12.	کلونه تالانونه	ناول

(c) ketabton.com: The Digital Library

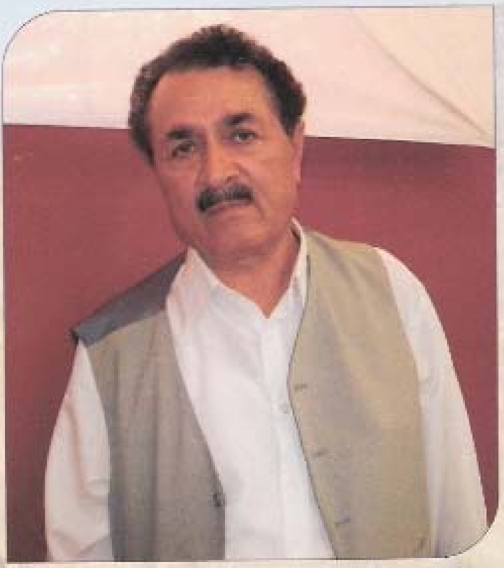

محمدا جان یار د عبدالله جان زوی، د کونړ ولایت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸ه ش کال کې زیږېدلی دی. په ختېه د ماموندو میرجانخېل پښتون دی. لومړنی او منځنی زده کړه یې په کونړ کې او لوړې زده کړې یې د کابل پوهنتون د تاریخ او فلسفې په پوهنځي کې کړې دي. لس کاله یې په بېلابېلو ولایتونو کې د هېواد د زامنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموریت دولس کلنه دوره یې په کابل پوهنتون، فوائد عامې او قبایلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموریت کې دویمې رتبې ته رسېدلی و، چې ماموریت یې پرېښود او المان ته یې سیاسي پناه راوړه.

له زلمیتوبه یې په شعر ویلو لاس پورې کړی دی او د شعر سره سره یې په نثر، لنډې کیسې او ناول لیکلو هم خپل ازمېښت کړی دی.

چاپچاري: د دانش خپرندويي ټولنې تخنيکي څانګه ـ پېښور
Tel/fax:+92-91-2564157/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library